

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 5. juni 2018

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 547 (MOF alm. del) stillet 19. marts 2018 efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål nr. 547

”Ministeren bedes forholde sig til nedenstående spørgsmål om regionernes indsats i forhold til forurening på fabriksgrunde:

- Vil ministeren oplyse, hvad regeringen har aftalt med regionerne vedr. undersøgelse af fabriksgrunde med forureninger, affaldsdeponier eller nedgravede kemikalietanke, hvorpå der i dag foregår produktion under nyt ejerskab? På hvilket juridisk grundlag kan nuværende ejere afvise at afgive oplysninger til myndighederne eller nægte adgang til fysiske undersøgelser af fabriksarealet?
- Vil der i 2018 blive tilvejebragt et fuldt overblik over gamle deponeringer, spild og udbredelse af gamle kemikalier på disse grunde, samt hvordan disse forureninger spredes til overfladevand direkte eller via grundvandet?
- Vil ministeren redegøre for, hvilke forurenede grunde der udover Grindstedværket og Cheminova er tale om?
- Hvilke tidligere fabriksgrunde, hvorpå der i dag ikke foregår produktion undersøges aktivt af regionerne, med henblik på prioritering af de kommende års indsats mod jordforurening, herunder forhindring af spredning til overfladevand?
- Vil ministeren bede Cheminova og Dupont om at udlevere samtlige relevante dokumenter, der kan beskrive forhold vedrørende fabriksgrunden, som har betydning for vurdering af forurening af grundvand eller overfladevand og sundheden, og vil ministeren sikre, at alle dokumenter, der er i dag er befinder sig i Rigsarkivet indgår i en samlet vurdering af forureningen på og fra de to fabriksgrunde?
- Vil ministeren kunne garantere, at der i 2018 foreligger et fuldstændigt overblik over hotspots og forureninger på fabriksgrunde, således at disse kan indgå fuldt oplyste i prioriteringen af indsatsen mod jordforurening?
- Vil ministeren fremsende en liste over de mest forurenede arealer i Danmark, som kandiderer til at være generationsforureninger ud fra den viden, som ministeren og regionerne ligger inde med på nuværende tidspunkt?”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålene for Miljøstyrelsen, som har svaret følgende:

”Det skal indledningsvis bemærkes, at spørgsmålene er stillet på en sådan måde, at der skelnes mellem fabriksgrunde med og uden produktion. En sådan skelnen indgår ikke i jordforureningsloven og besvarelserne tager derfor udgangspunkt i arealer, som er forureningskortlagte.

Regionernes indsats er rettet mod de forureninger, hvor der ikke er en forurener til at betale, hvorfor disse herreløse forureninger er overgået til en offentlig indsats. Principperne for den offentlige indsats følger af jordforureningsloven, og regeringen har ikke indgået særskilte aftaler med regionerne om indsats på fabriksgrunde, hvor der er en igangværende produktion under nyt ejerskab.

Jordforureningsloven regulerer miljømyndighedernes adgang til offentlige og private ejendomme uden retskendelse for at føre tilsyn eller foretage foranstaltninger efter loven. Miljømyndigheden har desuden hjemmel i jordforureningsloven til at påbyde en forurener at give oplysninger, medmindre udledning fra en forureners virksomhed er ophørt før 1. januar 1992. Det vil være vanskeligt at nægte miljømyndighederne adgang til at gennemføre fysiske undersøgelser af fabriksarealet.

Hvad angår spørgsmålene om det tilvejebragte overblik over forureningerne og deres spredning til overfladevand, har regionerne siden 2013 udført en systematisk indsats over for forureninger, der kan true overfladevand og natur. Regionerne skal derudover i perioden 2014-2018 skabe overblik over de jordforureninger, der kan true de målsatte vandløb, søer, fjorde og kystområder. Arbejdet sker indenfor den eksisterende økonomiske ramme på cirka 420 mio. kr. årligt og udføres med det af Miljøstyrelsen udviklede IT-værktøj - et screeningsværktøj for overfladevand.

De vigtigste forhold, der indgår i screeningen, er viden om forureningskilden, afstanden til vandområderne og vandområdernes fortyndingsforhold. I alt screenes mellem 35.000 og 40.000 kortlagte jordforureninger. Screeningen skaber et overblik over trusselsbilledet i form af jordforureninger, der kan true vandområder. Næste skridt vil således være at regionerne udbygger screeningen med konkrete risikovurderinger på baggrund af enten indledende forureningsundersøgelser eller målrettede undersøgelser i forhold til de vandområder, som jordforureningerne kan true.”

Hvad angår spørgsmålet om indhentning af dokumenter, som beskriver forureningsforholdene, udføres sådanne aktiviteter allerede af regionerne i det omfang, det er nødvendigt for at varetage opgaven med undersøgelser og afværgeforanstaltninger af gamle jordforureninger i medfør af jordforureningsloven. Miljøstyrelsen har spurgt Region Midtjylland og Region Syddanmark, i hvilket omfang de har indhentet ovennævnte dokumenter. Region Midtjylland har svaret følgende:

”Region Midtjylland er i besiddelse af en lang række historiske dokumenter og rapporter fra både det tidligere Ringkjøbing Amt og fra Cheminovas arkiv. Regionen har derfor en række akter fra de gamle miljøsager. Regionen har haft fokus på at indsamle dokumenter, som har relevans i forhold til jord- og grundvandsforurening”.

Region Syddanmark har svaret følgende:

”Virksomheden har i 1991 udarbejdet ”Historisk redegørelse for fabriksbygninger og omliggende arealers anvendelse gennem tiderne”. Endvidere har det tidligere Ribe Amt i starten af 1990’erne i samarbejde med virksomheden gennemført en række undersøgelser af forureningen på fabriksgrunden og af grundvandet under og nedstrøms grunden. Undersøgelserne påviste omfattende forurening af jord og grundvand under fabriksgrunden. Med overgangen til Jordforureningsloven (lov nr. 370 af 2. juni 1999) udgik fabriksgrunden af den offentlige indsats overfor jordforurening, da forureningen ligger udenfor et drikkevandsområde, hvorfor der ikke umiddelbart har været behov for at udføre yderligere undersøgelser af selve grunden.

Region Syddanmark har i forbindelse med behandlingen af Grindsted-forureningerne gennemgået relevant sagsmateriale udarbejdet af det tidligere Ribe Amt, den tidligere Grindsted Kommune og af Arbejdstilsynet. Det vurderes, at regionen har haft adgang til alt nødvendigt materiale med relevans for forureningerne relateret til det tidligere Grindstedværket. Med udgangspunkt i dette materiale har regionen i 2009 udarbejdet ”Redegørelse over anvendte kemikalier på Grindstedværket og deres potentielle trussel forhold til miljøet”. I forbindelse med udarbejdelsen af redegørelsen blev der afholdt et møde med virksomheden, hvor foreløbige resultater blev præsenteret. Virksomheden bidrog

efterfølgende med supplerende informationer, som er indarbejdet i redegørelsen. Det har ikke været nødvendigt for regionens hidtidige sagsbehandling at anmode Dupont (eller tidligere ejere) om udlevering af yderligere materiale.”

Hvad angår den forespurgte liste over de mest forurenede arealer i Danmark henvises til svar på spørgsmål nr. 622 (MOF alm. del).

Jakob Ellemann-Jensen

/

Kristian Hovgaard Juul-Larsen